

ĐỀ CƯƠNG ÔN THI HỌC KÌ I MÔN ĐỊA LÍ 8

* Phần nhận biết

1/ Trình bày đặc điểm về vị trí địa lí, kích thước lãnh thổ của châu Á.

TL: - Nằm ở nửa cầu Bắc, là một bộ phận của lục địa Á- Âu.

-

Trải rộng từ vùng Xích đạo đến vùng cực Bắc.

-Có diện tích lớn nhất thế giới: 44,4 triệu km

(kể cả các đảo)

2/ Trình bày đặc điểm địa hình và khoáng sản châu Á.

TL: * Địa hình:

- Có nhiều dãy núi chạy theo hai hướng chính là đông- tây và bắc – nam; sơn nguyên cao, đồ sộ, tập trung ở trung tâm.

- Nhiều đồng bằng rộng lớn .

- Nhìn chung địa hình bị chia cắt phức tạp.

* Khoáng sản phong phú và có trữ lượng lớn, tiêu biểu là dầu mỏ, khí đốt, than, kim loại màu,...

3/ Trình bày đặc điểm chung của khí hậu châu Á.

TL: - Khí hậu châu Á phân hóa rất đa dạng, phân hóa thành nhiều đới và nhiều kiểu khí hậu khác nhau.

-

Khí hậu châu Á phổ biến là các kiểu khí hậu gió mùa và khí hậu lục địa.

4/ Trình bày đặc điểm chung của sông ngòi châu Á.

TL: - Châu Á có nhiều hệ thống sông lớn (I-ê-nit-xây, Hoàng Hà, Trường Giang, Mê Công...) nhưng phân bố không đều.

-

Chế độ nước khá phức tạp.

+ Bắc Á: mạng lưới sông dày, mùa đông nước đóng băng, mùa xuân có lũ do băng tan.

+ Khu vực châu Á gió mùa: nhiều sông lớn, có lượng nước lớn vào mùa mưa.

+ Tây và Trung Á: ít sông, nguồn cung cấp nước do băng, tuyết tan.

5/ Nêu các giá trị kinh tế của sông ngòi châu Á.

TL: giao thông, thủy điện, cung cấp nước cho sản xuất, sinh hoạt, du lịch, đánh bắt và nuôi trồng thủy sản, bồi đắp phù sa.

6/ Trình bày những đặc điểm nổi bật của dân cư châu Á.

TL: - Dân số đông, tăng nhanh.

-Mật độ dân cư cao, phân bố không đều.

-Dân cư thuộc nhiều chủng tộc, nhưng chủ yếu là Môn- gô-lô-ít và Ô- rô-pê-ô-ít.

7/ Trình bày đặc điểm vị trí địa lí và tự nhiên khu vực Tây Nam Á.

TL: Vị trí: - Có vị trí chiến lược quan trọng (nơi tiếp giáp của ba châu lục, nằm trên đường hàng hải quốc tế).

Đặc điểm tự nhiên: + Địa hình chủ yếu là núi và cao nguyên.

+ Khí hậu nhiệt đới khô.

+ Nguồn tài nguyên dầu mỏ, khí đốt lớn nhất thế giới.

8/ Nam Á có mấy miền địa hình? Cho biết tên và nơi phân bố của mỗi miền .

TL: có 3 miền địa hình:

-Phía Bắc là miền núi Hi-ma-lay-a hùng vĩ.

-Ở giữa là đồng bằng Ấn Hằng rộng lớn.

-Phía nam là sơn nguyên Đê- can.

Trang 2

9/ Kể tên các quốc gia và vùng lãnh thổ của khu vực Đông Á? Nước nào có trình độ phát triển công nghiệp cao nhất? Kể tên các ngành công nghiệp mũi nhọn của nước đó?

TL: - Trung Quốc, Hàn Quốc, Triều Tiên, Nhật Bản, Đài Loan

-Phát triển nhất là Nhật Bản

-Các ngành CN mũi nhọn của Nhật Bản là:

+ CN chế tạo ô tô, tàu biển.

+ Công nghiệp điện tử

+ CN sản xuất hàng tiêu dùng.

10/ Cho biết những thành tựu quan trọng nhất của nền kinh tế Trung Quốc trong thời gian qua.

TL: - Nền nông nghiệp phát triển nhanh và toàn diện.

-Nền công nghiệp phát triển nhanh chóng và hoàn chỉnh.

-Tốc độ tăng trưởng kinh tế cao và ổn định.

11/ Nêu đặc điểm vị trí, giới hạn của khu vực Đông Nam Á. Vị trí đó có ý nghĩa gì với sự phát triển kinh tế của khu vực?

TL: - Là cầu nối giữa châu Á với châu Đại Dương; giữa Ấn Độ Dương với Thái Bình Dương.

-Gồm hai bộ phận: phần đất liền là bán đảo Trung Ấn và phần hải đảo là quần đảo Mã Lai.

-Thuận lợi cho giao lưu kinh tế với nhiều nước trên thế giới.

* Phần thông hiểu

1/ Phân biệt hai kiểu khí hậu gió mùa và khí hậu lục địa ở châu Á.

TL: * Các kiểu khí hậu gió mùa:

- Gồm nhiệt đới gió mùa, cận nhiệt đới gió mùa và ôn đới gió mùa.

- Đặc điểm: một năm có hai mùa:

+ Mùa đông lạnh – khô

+ Mùa hạ nóng ẩm mưa nhiều

* Các kiểu khí hậu lục địa:

- Gồm: ôn đới lục địa, cận nhiệt lục địa, nhiệt đới khô.

- Đặc điểm: một năm có hai mùa:

+ Mùa hạ: Khô – nóng

+ Mùa đông: khô – lạnh

2/ Giải thích vì sao khí hậu châu Á lại phân hóa đa dạng?

TL: - Kích thước lãnh thổ rộng lớn.

-Địa hình chia cắt phức tạp, có nhiều dãy núi và cao nguyên đồ sộ ngăn cản ảnh hưởng của biển...

3/ Trong những năm gần đây sản xuất nông nghiệp ở châu Á đã đạt những thành tựu gì?

TL: - Châu Á chiếm gần 93% sản lượng lúa gạo và khoảng 39% sản lượng lúa mì của toàn thế giới.

- Sản xuất lương thực (nhất là lúa gạo) ở nhiều nước như Ấn Độ, Trung Quốc, Thái Lan, Việt Nam đã đạt kết quả vượt bậc.

4/ Nam Á có kiểu khí hậu gì? Cho biết đặc điểm của kiểu khí hậu đó?

TL: - Khí hậu nhiệt đới gió mùa.

- Đặc điểm: + Mùa đông có gió mùa đông bắc thổi, thời tiết khô – lạnh

Trang 3

+ Mùa hạ có gió mùa tây nam nóng và ẩm thổi đến mang theo lượng mưa lớn cho khu vực.

5/ Hãy chỉ ra những điểm khác nhau về địa hình giữa phần đất liền và phần hải đảo của khu vực Đông Á.

- Nửa phía đông phần đất liền là vùng đồi núi thấp xen các đồng bằng rộng lớn.

- Nửa phía tây phần đất liền có nhiều núi, sơn nguyên cao hiểm trở, có các bồn địa rộng lớn.

- Phần hải đảo là vùng núi trẻ.

6/ Hãy phân biệt sự khác nhau về khí hậu và cảnh quan giữa các phần của khu vực Đông Á?

TL: - Phía đông phần đất liền và hải đảo có khí hậu gió mùa ẩm với cảnh quan rừng là chủ yếu.

- Nửa phía tây phần đất liền khí hậu quanh năm khô hạn cảnh quan chủ yếu là thảo nguyên khô, hoang mạc và bán hoang mạc.

7/ Gió mùa mùa hạ, mùa đông thổi đến khu vực Đông Nam Á có đặc điểm gì? Vì sao chúng lại có đặc điểm khác nhau như vậy?

TL: - Gió mùa mùa hạ thổi đến khu vực theo hướng tây nam: nóng, ẩm mang đến lượng mưa lớn cho khu vực.

-Gió mùa mùa đông thổi đến khu vực theo hướng bắc và đông bắc: đặc tính khô và lạnh.

-Vi: nguồn gốc hình thành của hai loại gió này khác nhau.

8/ Sông Mê Công bắt nguồn từ đâu? Chảy qua các quốc gia nào? Cửa sông thuộc địa phận nước nào, đổ vào biển nào? Vì sao chế độ nước sông Mê Công thay đổi theo mùa?

TL: - Bắt nguồn từ cao nguyên Tây Tạng

-

Chảy qua các quốc gia: Trung Quốc, Mi-an-ma, Thái Lan, Lào, Căm pu chia, Việt Nam.

-Cửa sông thuộc địa phận nước Việt Nam, đổ vào biển Đông.

-Vi nằm trong khu vực khí hậu nhiệt đới gió mùa, mưa theo mùa.

* Vận dụng

1/ Căn cứ vào đặc điểm tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên, Tây Nam Á phát triển mạnh những ngành kinh tế nào? Vì sao?

TL: - Phát triển các ngành công nghiệp và thương mại, đặc biệt là công nghiệp khai thác và chế biến dầu mỏ.

-

Vi: + Có nguồn tài nguyên dầu mỏ, trữ lượng lớn nhất thế giới.

+ Vị trí địa lý thuận lợi (nơi tiếp giáp của ba châu lục, nằm trên đường hàng hải quốc tế).

2/ Chứng minh rằng cảnh quan tự nhiên châu Á phân hóa rất đa dạng. Giải thích vì sao có sự phân hóa đó?

TL: - Cảnh quan đa dạng gồm: Đài nguyên, Rừng lá kim, rừng hỗn hợp và rừng lá rộng, thảo nguyên, Rừng và cây bụi lá cứng địa trung hải, rừng cận nhiệt đới ẩm, xa van và cây bụi, hoang mạc và bán hoang mạc, cảnh quan núi cao.

-Nguyên nhân: do ảnh hưởng của kích thước lãnh thổ rộng lớn, địa hình và sự phân hóa của khí hậu.

3/ Châu Á chiếm gần 93% sản lượng lúa gạo và khoảng 39% sản lượng lúa mì của toàn thế giới. Hãy thể hiện số liệu trên bằng biểu đồ tròn.

Trang 4

4/ Tại sao công nghiệp khai thác và chế biến dầu mỏ lại phát triển mạnh ở khu vực Tây Nam Á, còn nông nghiệp lại kém phát triển?

TL: Vi: - + Có nguồn tài nguyên dầu mỏ, trữ lượng lớn nhất thế giới.

+ Địa hình chủ yếu là núi và cao nguyên, khí hậu nhiệt đới khô nên nông nghiệp kém phát triển.

5/ Phân tích những khó khăn ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế - xã hội ở khu vực Tây Nam Á.

TL: - Địa hình chủ yếu là núi và cao nguyên.

-Khí hậu khô hạn gây thiếu nước cho sản xuất

-Tình hình chính trị không ổn định.

6/ Tại sao nói, nhịp điệu hoạt động của gió mùa có ảnh hưởng rất lớn đến nhịp điệu sản xuất và sinh hoạt của nhân dân trong khu vực Nam Á?

TL: Gió mùa tây nam nóng và ẩm thổi đến mang theo lượng mưa lớn cho khu vực, nhân dân tiến hành sản xuất.

- Khi gió mùa đông bắc thổi tới thời tiết khô, lạnh cũng là lúc nhân dân tiến hành thu hoạch, phơi cất nông sản, nghỉ ngơi chờ tới mùa mưa năm sau.